

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2014,

**kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 58/1995 Sb., zákona č. 236/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 296/1995 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 442/2000 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 127/2002 Sb., zákona č. 282/2002 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 23/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 465/2011 Sb., zákona č. 239/2012 Sb. a zákona č. 255/2012 Sb., se mění takto:

- 1 V § 1 odst. 2 se slovo „pracovníků“ nahrazuje slovem „zaměstnanců“.
- 2 V § 3 odst. 1 písm. b) a c) se slova „České republiky“ zrušují.
- 3 V § 4a odst. 2 písm. f) se slova „zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům“ nahrazují slovy „omezení svéprávnosti“.
- 4 V § 5 odst. 1 se slovo „průběžném“ nahrazuje slovy „vývoji ekonomiky a“, slova „ke státnímu závěrečnému“ se nahrazují slovy „k návrhu státního závěrečného“, slova „České republiky“ se zrušují a za slovo „včetně“ se vkládá slovo „seznamu“.
5. V § 5 odstavec 2 zní:

„(2) Stanovisko ke zprávě o vývoji ekonomiky a plnění státního rozpočtu předkládá Úřad Poslanecké sněmovně ve lhůtě do 1 měsíce ode dne předložení této zprávy Poslanecké sněmovně vládou.“

6. V § 5 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu předkládá Úřad Poslanecké sněmovně ve lhůtě do 4 měsíců ode dne předložení tohoto návrhu Poslanecké sněmovně vládou.“

7. V § 8 odst. 2 písm. b) se čárka za slovem „rozpočtu“ zrušuje a za slovo „změn,“ se vkládají slova „rozpočtových opatření“.
8. V § 8 odst. 2 písm. c) a v § 13 odst. 3 písm. c) se slova „ke státnímu závěrečnému“ nahrazují slovy „k návrhu státního závěrečného“.
9. V § 8 odst. 4 větě první se slova „se může“ nahrazují slovy „je oprávněn“, slovo „schůzí“ se nahrazuje slovy „se schůze“, za slovo „projednávány“ se vkládají slova „kontrolní závěry,“ a slova „která Úřad předložil“ se nahrazují slovy „které se vztahují k činnosti Úřadu“.

10. V § 8 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Prezident Úřadu je oprávněn účastnit se schůze vlády, pokud jsou projednávány kontrolní závěry a stanoviska k nim. Požádá-li o slovo, bude mu uděleno.“.

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 7.

11. V § 10 odst. 1 písm. a) a v § 12 odst. 3 písm. a) se slova „způsobilý k právním úkonům“ nahrazují slovy „plně svéprávný“.
12. V § 10 odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „v magisterském studijním programu“.
13. V § 10 odst. 6 a v § 12 odst. 7 se slovo „prokurátora“ nahrazuje slovy „státního zástupce“.
14. V § 10 odst. 8 písm. d) a v § 12 odst. 9 písm. d) se slova „zbaven nebo omezen způsobilosti k právním úkonům“ nahrazují slovy „omezena jeho svéprávnost“.
15. V § 12 odst. 3 se na konci textu písmene c) doplňují slova „v magisterském studijním programu“.
16. V § 13 odst. 3 písm. b) se za slovo „změny,“ vkládají slova „rozpočtová opatření,“.
17. V § 17 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Úřad je oprávněn opatřovat podklady pro zpracování plánu kontrolní činnosti a jeho změn. Ten, koho o to Úřad požádá, je povinen ve lhůtě jím stanovené poskytnout pro tento účel Úřadu informace a vysvětlení a předložit doklady a jiné písemnosti. Získané podklady mohou být použity v případě uskutečnění kontroly jako informace o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech.“.

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

18. V § 17 odst. 3 větě druhé se slovo „kontrolní“ zrušuje.
19. V § 17 odst. 4 písm. c) slovo „, nebo“ nahrazuje slovem „a“.
20. V § 17 odst. 6 větě druhé se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“.

21. V § 18 odst. 3 se slovo „dvou“ nahrazuje číslem „3“.
22. V § 21 písm. b) se slova „záznamy dat na paměťových mediích prostředků výpočetní techniky,“ nahrazují slovy „data z informačních systémů, kterých jsou správci nebo provozovateli, na technických nosičích dat, popřípadě“ a na konci textu písmene b) se doplňují slova „, jakož i pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy“.
23. V § 21 písmeno g) zní:
 „g) používat telekomunikační koncová zařízení kontrolovaných osob a datové připojení do veřejné sítě elektronických komunikací pro zabezpečení kontroly,“.
24. V § 21 se na konci písmene h) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:
 „i) požadovat, aby kontrolované osoby ve stanovených lhůtách zajistily přístup k datům, která souvisí s předmětem kontroly a jsou uložena nebo zpracována v provozních informačních systémech kontrolované osoby, jakož i v dalších souborech a aplikacích, a která nejsou součástí informačních systémů veřejné správy.“.
25. V § 23 větě první se slovo „státního“ nahrazuje slovem „veřejného“.
26. V § 23 se za větu první vkládá věta „Je-li kontrolovanou osobou Česká národní banka, není tímto ustanovením dotčena povinnost mlčenlivosti stanovená Protokolem o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky⁹⁾“.
- Poznámka pod čarou č. 9 zní:
 „⁹⁾ Čl. 37 Protokolu (č. 4) o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.“
- CELEX: 12010E/PRO/04*
27. V § 27 odst. 1 větě první se za slovo „pěti“ vkládá slovo „pracovních“.
28. V § 27 odst. 3 se písmeno a) zrušuje.
 Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).
29. V § 27 odst. 4 se slova „nebo člen Úřadu“ zrušují.
30. V § 27 odstavec 5 zní:
 „(5) Pokud v řízení o odvolání proti rozhodnutí o námitkách vyplyne potřeba věc došetřit, příslušný orgán Úřadu rozhodnutí zčásti nebo zcela zruší a zajistí došetření věci. Skutečnosti zjištěné při došetření se uvedou v dodatku ke kontrolnímu protokolu. Na nakládání s dodatkem kontrolního protokolu se přiměřeně použijí odstavce 1 až 4 a § 25 a 26.“.
31. V § 27 odst. 6 se slova „nebo člena Úřadu“ zrušují.
32. V § 28 odst. 1 se za slovo „způsobila“ vkládají slova „porušení povinnosti podle § 17 odst. 2, nebo která zaviněně způsobila“.

33. V § 30 odstavec 1 zní:

„(1) Všechny schválené kontrolní závěry zveřejňuje prezident Úřadu ve Věstníku Úřadu a zasilá je Poslanecké sněmovně, Senátu, vládě a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.“.

34. V § 45 odst. 1 se slova „vychází pravidelně čtyřikrát ročně“ nahrazují slovy „zveřejňuje i na svých internetových stránkách“.

35. Nadpis umístěný nad označením § 46 „**Platy, požitky a náhrady**“ se zrušuje.

36. V § 46 se slovo „požitky“ nahrazuje slovy „další náležitosti spojené s výkonem funkce“ a slova „a viceprezidenta Úřadu upravuje zvláštní zákon⁸⁾“ se nahrazují slovy „, viceprezidenta Úřadu a členů Úřadu upravuje zvláštní zákon⁸⁾“.

Poznámka pod čarou č. 8 zní:

„⁸⁾ § 20 až 24 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění zákona č. 626/2004 Sb.“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Kontrolní akce zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 166/1993 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

O b e c n á   č á s t

A. Zhodnocení platného právního stavu, včetně požadavku zákazu diskriminace

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu (dále jen „zákon o NKÚ“), vstoupil v platnost dne 22. června 1993 a účinnosti nabyl dne 1. července 1993. Zákon o NKÚ je aplikován již více než 20 let a v některých směrech již neodpovídá požadavkům současné doby. Jedná se zejména o aktuální trendy zpracovávání informací v kontrole, elektronizaci agend orgánů veřejné správy, možnost dálkového přístupu k výsledkům činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu apod. Platná právní úprava rovněž nereagovala na změnu terminologie v souvislosti se změnou jiných právních předpisů, např. nový občanský zákoník, zákoník práce nebo zákon o státním zastupitelství.

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, postrádá některá ustanovení, která jsou pro jeho aplikaci nezbytná. Například není žádným způsobem upraven dálkový přístup k důležitým dokumentům z činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „Úřad“), které jsou dosud publikovány ve Věstníku Úřadu, jako například výroční zprávy, plán kontrolní činnosti a schválené kontrolní závěry. Dále je v zákoně patrná absence úpravy procesního postupu při došetření věci podle § 27 odst. 5. Stejně tak současná zákonná úprava nijak neupravuje potřebu získávání podkladů pro zpracování plánu kontrolní činnosti, tedy informací pro rozhodnutí, zda zařadit kontrolu do návrhu plánu kontrolní činnosti nebo nikoliv. Zákon o NKÚ vykazuje i další nedostatky formálního rázu.

Zákon tak z výše uvedených důvodů neodpovídá stupni dosaženého společenského vývoje a právního řádu.

Stávající právní úprava neobsahuje úpravy, které by bylo možno hodnotit jako diskriminační ve vztahu k fyzickým osobám.

B. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně požadavku zákazu diskriminace

Cílem předloženého návrhu zákona je přizpůsobení zákona současnému stavu právních předpisů, který se promítá i do oblasti činnosti Úřadu. Dále je navrženo přijetí institutu, které je žádoucí pro zvýšení efektivity výkonu kontrolní činnosti a plánování kontrol Nejvyššího kontrolního úřadu spočívajícího ve stanovení povinnosti spolupůsobit při činnosti NKÚ směřující k efektivnímu výběru kontrolovaných subjektů. Cílem je i zpřístupnění Věstníku Úřadu, který obsahuje mimo jiné i plán kontrolní činnosti, všechny schválené kontrolní závěry a výroční zprávu, v elektronické podobě na internetových stránkách Úřadu.

Účelem je rovněž přizpůsobit terminologii používanou v zákoně o NKÚ platnému právnímu řádu.

Předkládaný návrh zákona má tak převážně technický charakter a jeho hlavním cílem je umožnit aplikaci zákona o NKÚ v podmínkách odpovídajících aktuální úrovni rozvoje informačních technologií a potřebám kontrolní praxe a přispět ke zvýšení efektivnosti kontrolní činnosti.

Navržené právní úpravy se týkají na jedné straně Nejvyššího kontrolního úřadu, jako vykonavatele nezávislé kontroly podle čl. 97 Ústavy a na druhé straně fyzických a právnických osob, jejichž činnost je předmětem kontroly, prováděné na základě zákona Nejvyšším kontrolním úřadem.

Při zachování současného stavu hrozí neefektivita výkonu kontroly Nejvyšším kontrolním úřadem, který, i když se na něj nový kontrolní řád nevztahuje, se chce přihlásit k moderním trendům, naznačeným právě přijetím zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád a k obecným principům, zakotveným v Lidské deklaraci směrnic o principech auditu.

Navržené změny nejsou v rozporu s požadavkem zákazu diskriminace fyzických osob.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navržené úpravy jsou v souladu s ústavním pořádkem České republiky a nemají dopad na vymezení postavení a působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu Ústavou České republiky.

D. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předložený návrh zákona není v rozporu se závazky, vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, zejména se Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, s obecnými zásadami práva Evropské unie nebo s judikaturou Evropského soudního dvora.

Návrh zákona, ve vztahu k právu Evropské unie, upřesňuje pouze úpravu možnosti zbavit osoby provádějící kontrolu povinnosti zachovávat mlčenlivost pro případy, kdy kontrolovanou osobou je Česká národní banka.

Na základě článku 140 Smlouvy o fungování EU posuzuje Evropská centrální banka v rámci pravidelných konvergenčních zpráv slučitelnost právních předpisů členských států, na které se vztahuje výjimka (členské státy o kterých Rada nerozhodla, že splňují podmínky pro přijetí eura) s příslušnými ustanoveními Smlouvy o fungování Evropské unie a se statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky. Konvergenční zpráva Evropské centrální banky opakovaně obsahuje výtku k zákonu o NKÚ, týkající se mlčenlivosti, resp. zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost, přičemž tato nekompatibilita

české právní úpravy měla být odstraněna již od okamžiku vstupu ČR do EU¹ (viz <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/conrep/cr201205en.pdf> str. 235).

K nápravě výše uvedeného stavu při hodnocení České republiky a rovněž z důvodu jednoznačnosti právní úpravy rozsahu oprávnění zbavit kontrolující osoby povinnosti zachovávat mlčenlivost, se v návrhu zákona výslovně stanoví, že toto oprávnění nemá vliv na povinnost těchto osob zachovat mlčenlivost stanovenou čl. 37 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky připojeného ke Smlouvě o fungování Evropské Unie (D. Protokoly připojené ke Smlouvě o fungování Evropské Unie - Protokol o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky).

E. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami ani s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, naopak jde o návrh přibližující tuzemskou zákonnou úpravu blíže k Lidské deklaraci o základních směrech finanční kontroly, která je významným a všeobecně uznávaným dokumentem INTOSAI (Mezinárodní organizace nejvyšších auditních institucí - International Organisation of Supreme Audit Institutions). Tato deklarace mj. uvádí, že pokud auditní zjištění nemají podobu právně závazných a vynutitelných rozsudků, má být nejvyšší auditní instituce oprávněna obrátit se na orgán, který je odpovědný za přijetí nezbytných opatření, což se do návrhu zákona promítá v úpravě vztahu prezidenta NKÚ a vlády České republiky.

F. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopady na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty.

Předkládaný návrh zákona nebude mít negativní hospodářský ani finanční dopad na podnikatelské prostředí České republiky. Nepředpokládají se ani negativní dopady do sociální sféry, jakož ani na životní prostředí.

G. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh zákona nezasahuje do ochrany soukromí a osobních údajů.

¹ „Additionally, the NKU Law does not fully respect the provisions of Article 37 of the Statute concerning professional secrecy. Under Article 4(2) of the NKU Law, matters under investigation are subject to NKU’s audit, regardless of the type or degree of secrecy involved. The auditors are generally obliged to maintain confidentiality;9 however, the NKU’s President may release such persons from the duty of confidentiality “on the grounds of important State interest”, which is not further defined. A safeguard clause should be inserted into the NKU Law so that any such requirement on the part of Česká národní banka employees and Board members to disclose confidential information to the NKU is without prejudice to Article 37 of the Statute.“

H. Zhodnocení korupčních rizik

Navržená precizace stávající právní úpravy povede k posílení právní jistoty při aplikaci zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu v praxi, což přispěje rovněž k vyloučení rizik korupčního charakteru.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Jedná se o legislativně technickou úpravu. Dochází ke sjednocení terminologie používané zákonem č. 166/1993 Sb. o NKÚ, s terminologií předpisů pracovního práva (zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce).

K bodu 2

Jedná se o legislativně technickou úpravu, kterou dochází ke sjednocení terminologie s terminologií používanou v Ústavě ČR.

K bodu 3

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která reaguje na rekonstrukci soukromého práva (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2014).

K bodu 4

Ustanovení § 5 zákona o NKÚ upravuje povinnost Úřadu předkládat Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR stanovisko ke zprávě o vývoji ekonomiky a plnění státního rozpočtu a k návrhu státního závěrečného účtu.

Jedná se o posouzení výsledku hodnocení vývoje ekonomiky a plnění státního rozpočtu, operací státních finančních aktiv a pasiv a státních fondů, a reakce na způsob, jakým tyto výsledky hodnotí vláda v materiálech předkládaných Poslanecké sněmovně. Stanovisko sumarizuje významné poznatky z provedených kontrol, které mají přímý i nepřímý dopad na výsledky plnění státního rozpočtu, provedených operací a státních fondů v příslušném období. Pokud se uvádějí tyto poznatky, je povinností Úřadu uvést konkrétní závěry, které byly podkladem ke stanovisku.

Navrhovaná změna reflektuje potřeby aplikační praxe, protože Úřad nepředkládá k uvedeným stanoviskům kontrolní závěry, neboť ty jsou zasílány průběžně po jejich schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Součástí stanovisek bude tak seznam kontrolních závěrů, které byly podkladem pro jeho zpracování.

K bodu 5

Je navrženo stanovit jednoznačně lhůtu pro předložení stanoviska ke zprávě o vývoji ekonomiky a plnění státního rozpočtu, a to do 1 měsíce ode dne předložení této zprávy Poslanecké sněmovně vládou.

K bodu 6

Podle § 30 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, podává vláda Poslanecké sněmovně návrh státního závěrečného účtu nejpozději do 30. dubna roku následujícího po hodnoceném rozpočtovém roce.

Státní závěrečný účet je rozsáhlý materiál, který obsahuje údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření minulého roku, jehož součástí jsou závěrečné účty kapitol. Přílohu státního závěrečného účtu tvoří souhrnné údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí, Regionálních rad regionů soudržnosti, informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů, přehled o státních finančních aktivech a pasivech, přehled o státních zárukách a přehled o stavech fondů organizačních složek státu. Výsledky rozpočtového hospodaření ČR mají vliv na hospodaření v následujících letech a také na projednání návrhu zákona o státním rozpočtu.

Navrhuje se úprava povinnosti Úřadu předložit stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu ve lhůtě 4 měsíců po předložení návrhu státního závěrečného účtu Poslanecké sněmovně vládou. Navrhovaná úprava by měla umožnit Úřadu předložit Poslanecké sněmovně materiál, který bude přesněji reagovat na skutečnosti ve vládním návrhu, neboť většinu kontrolních závěrů z uskutečněných kontrolních akcí v příslušném rozpočtovém roce tak bude možné využít pro zpracování stanoviska.

K bodu 7

Navrhovaná úprava řeší terminologickou nepřesnost, k níž došlo v důsledku přijetí novely zákona č. 166/1993 Sb. zákonem č. 465/2011, kterým bylo do § 8 odst. 2 písm. b) doplněno, že prezident Úřadu předkládá Kolegiu návrh rozpočtu, včetně jeho změn, avšak rozpočtová opatření nelze považovat za změny návrhu rozpočtu.

K bodu 8

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která reflektuje skutečnost, že Úřad předkládá stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu.

K bodu 9

Zákon v § 8 odst. 4 upravuje významné oprávnění prezidenta Úřadu účastnit se, v zákonem stanovených případech, schůze Poslanecké sněmovny, Senátu a jejich orgánů včetně jeho práva na udělení slova, pokud o něj požádá. Navrhovaná úprava doplňuje výčet situací, kdy je prezident NKÚ oprávněn účastnit se schůzí výše uvedených orgánů o projednávání kontrolních závěrů. Dále dochází k upřesnění, v důsledku kterého je

prezidentovi umožněno účastnit se schůzí vyjmenovaných institucí a jejich orgánů při projednávání návrhů a stanovisek, které se vztahují k činnosti Úřadu; nejen těch, která Úřad předložil.

K bodu 10

Navrhovaná změna odstraňuje absenci oprávnění prezidenta NKÚ účastnit se schůze vlády, pokud jsou projednávány kontrolní závěry nebo stanoviska k nim. Úprava současně reaguje na změnu usnesení vlády ze dne 16. září 1998 č. 610 o Jednacím řádu vlády, která byla provedena usnesením ze dne 20. listopadu 2013 č. 876 k návrhu změn Jednacího řádu vlády, na základě které bylo umožněno prezidentovi NKÚ účastnit se schůzí vlády ve shora uvedených případech.

K bodu 11

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která reaguje na rekodifikaci soukromého práva (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2014).

K bodům 12 a 15

Nově je navrženo upřesnit, že podmínkou pro výkon funkce prezidenta a viceprezidenta NKÚ, jakož i člena NKÚ, je ukončené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu.

K bodu 13

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která reaguje na změnu prokuratury na soustavu státních zastupitelství.

K bodu 14

Jedná se o legislativně technické úpravy reagující na rekodifikaci soukromého práva (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2014).

K bodu 16

Navrhovaná úprava řeší terminologickou nepřesnost, k níž došlo v důsledku přijetí novely zákona č. 166/ 1993 Sb. zákonem č. 465/2011 Sb., kterým bylo do § 13 odst. 3 písm. b) doplněno, že Kolegium Úřadu schvaluje návrh rozpočtu, včetně jeho změn, avšak rozpočtová opatření nelze považovat za změny návrhu rozpočtu (viz též změna § 8 odst. 2 písm. b)).

K bodu 17

V současné době zákon neobsahuje ustanovení, které by upravovalo činnosti Úřadu směřující k posouzení podnětu ke kontrole nebo toho, zda určitá problematika týkající se činnosti potenciální kontrolované osoby je relevantní z hlediska kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu. Účelem opatřování podkladů pro zpracování plánu kontrolní činnosti je zajištění relevantních informací pro rozhodnutí, zda zařadit kontrolu do návrhu plánu

kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu. Provedení těchto úkonů je nezbytné v době, která předchází zařazení kontroly do návrhu plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu. Navrhované ustanovení přispěje k posílení efektivnosti plánování kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu.

K bodu 18

Plán kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu vychází pouze z podnětů osob a orgánů uvedených ve stávajícím § 17 odst. 2 platného zákona o NKÚ. Toto ustanovení dále specifikuje interní a externí podněty, na jejichž základě dochází ke zpracování návrhu plánu kontrolní činnosti. U interních podnětů stávající právní úprava uvádí, že jejich zdrojem je vlastní kontrolní činnost Úřadu. Za účelem zpřesnění citovaného ustanovení se navrhuje vypustit slovo „kontrolní“, neboť kromě kontrolní činnosti může být zdrojem podnětu i další činnost Úřadu, zejména monitorovací a analytická (např. vycházející z informací získaných při vypracování stanovisek NKÚ nebo v rámci úkonů předcházejících kontrole).

K bodu 19

Navrženou úpravou dochází k odstranění zmatečného ustanovení, které přetrvává v zákoně o NKÚ od nabytí jeho účinnosti v roce 1993. Každý kontrolní závěr vypracovává člen Úřadu a každý kontrolní závěr je schvalován orgánem Úřadu (senátem nebo Kolegiem).

K bodu 20

Jedná se o legislativně technickou úpravu s ohledem na přečíslování odstavců v návaznosti na nově vložený odstavec 2 do § 17 (viz bod 17).

K bodu 21

Navržená změna umožní získat větší časový prostor pro vyhodnocení a projednání výsledků činnosti NKÚ za uplynulý rozpočtový rok před schválením výroční zprávy Kolegiem NKÚ. Změna rovněž přispěje k vyřešení časového nesouladu mezi termíny, kdy jsou k dispozici konečné údaje týkající se hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ a výrok auditora k roční účetní závěrce s termíny předložení návrhu výroční zprávy do vnitřního připomínkového řízení a ke schválení.

Termín předkládání výročních zpráv orgánů veřejné moci není jednotně stanoven a lze jej upravit jiným právním předpisem. Změna termínu předložení a zveřejnění výroční zprávy nebude v rozporu ani s termínem pro zveřejnění informací o činnosti v oblasti poskytování informací v termínu do 1. března podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V případě existence zvláštní právní úpravy poskytovatel informací začleňuje požadované údaje do své výroční zprávy jako její samostatnou část (ustanovení § 18 odst. 2 cit. zákona).

K bodu 22

Navrhovaná úprava nahrazuje překonanou terminologii. Pojem „data z informačních systémů“ zahrnuje veškeré informační technologie používané pro komunikaci a práci

s informacemi a jedná se tedy o pojem použitelný univerzálně, i s ohledem na budoucí vývoj v této oblasti.

K bodu 23

Ustanovení § 21 písm. g) nebylo změněno od nabytí účinnosti zákona č. 166/1993 Sb. před více než 20 lety. V tomto období existovaly podklady pro kontrolu převážně v listinné podobě a nebylo třeba nárokovat požadavky na technologie s výjimkou používání telekomunikačního zařízení kontrolovaných osob. V současnosti převažují podklady v elektronické podobě a jsou posuzovány a hodnoceny též prostřednictvím elektronických prostředků a někdy nemohou být posuzovány jinak. Podle ustanovení § 63 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů, je NKÚ povinen vykonávat spisovou službu v elektronické podobě v elektronickém systému spisové služby. Kontrolní dokumentace je tedy pořizována ve formě elektronické, proto je přístup k datové síti potřebný, v určitých fázích kontrolní činnosti nutný.

K bodu 24

V době tvorby návrhu zákona o NKÚ se elektronické zpracování dat u kontrolovaných osob omezovalo pouze na vybrané agendy. V současnosti však většina dokladů a informací kontrolovaných osob je uchovávána v elektronické podobě. Z tohoto důvodu je žádoucí a nutné, aby NKÚ měl přístup k datům kontrolované osoby v rozsahu předmětu kontroly, ať již ve formě datových exportů, nebo formou poskytnutí přístupu k datům prostřednictvím aplikace nebo náhledu, anebo v jiné, pro kontrolu potřebné a technologicky možné, formě, a to tak, aby výsledkem bylo poskytnutí pravdivého obrazu uložených dat, datových struktur a operací s nimi.

K bodu 25

Jedná se o terminologickou změnu reagující na skutečnost, že pojem „důležitý státní zájem“ již není v žádných jiných platných právních předpisech kromě zákona o NKÚ používán. Pojem „důležitý veřejný zájem“ je používán v řadě jiných zákonů a k jeho výkladu existuje ustálená judikatura.

K bodu 26

Navržené doplnění § 23 odstraňuje vytýkaný nesoulad zákona o NKÚ s evropským právem (viz část D. obecné části důvodové zprávy).

K bodu 27

Navrhuje se v zájmu posílení postavení kontrolovaných osob stanovit lhůtu pro podání námitek proti kontrolnímu protokolu nezahrnující dny pracovního volna a pracovního klidu.

K bodům 28, 29 a 31

Navrhovanou úpravou dochází k odstranění zmatečného ustanovení, které přetrvává v zákoně o NKÚ od nabytí jeho účinnosti v roce 1993. Podle tohoto ustanovení se

kontrolovaná osoba může odvolat k příslušnému členu Úřadu, je-li kontrolní protokol podkladem pro kontrolní závěr vypracovaný členem Úřadu. Ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 však každý kontrolní závěr vypracovává člen Úřadu. Je třeba, aby kontrolovaná osoba podávala odvolání zásadně k příslušnému orgánu Úřadu, který schvaluje kontrolní závěr (Senát Úřadu, případně Kolegium Úřadu).

K bodu 30

Navrhovaná úprava reaguje na potřeby aplikační praxe. V současné době, není zákonem upraven výstup, který vznikne, pokud v odůvodněných případech vyplyne v rámci odvolacího řízení potřeba věc došetřit. Navrhuje se, aby výstupem provedeného došetření byl dodatek kontrolního protokolu. S dodatkem ke kontrolnímu protokolu se bude nakládat jako s kontrolním protokolem, aby bylo zajištěno právo kontrolované osoby podat námitky, popřípadě odvolání proti zjištěním uvedeným v dodatku kontrolního protokolu.

K bodu 32

Ve vazbě na nově stanovenou povinnost spolupůsobit s NKÚ při vyhledávání subjektů vhodných ke kontrole (bod 17) se doplňuje sankční ustanovení tak, aby nesplnění povinnosti spolupůsobit bylo možné postihnout uložením pokuty.

K bodu 33

Navrhovaná úprava zpřehledňuje znění § 30 odst. 1 a odstraňuje nejasnosti vznikající při aplikaci významu neprodleně, neboť doba mezi schválením kontrolního závěru orgánem NKÚ a jeho zasláním příslušným orgánům je ovlivněna jednak jeho administrativním zpracováním a dále jazykovými i grafickými úpravami, kterými kontrolní závěr po svém schválení prochází. V návrhu zákona je současně stanoveno, že NKÚ bude schválené kontrolní závěry zveřejňovat nejen ve Věstníku Úřadu vydávaném v listinné podobě, ale i na svých internetových stránkách (viz bod 34). Závěry tudíž budou tímto způsobem přístupné všem kontrolovaným osobám a dalším subjektům včetně ministerstev a ČNB. Zaslání kontrolních závěrů ministerstvům, popřípadě České národní bance bude tedy z výše uvedeného důvodu již nadbytečné.

K bodu 34

Navržená úprava řeší zveřejňování Věstníku Úřadu též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Návrh tak reaguje na vývoj v oblasti elektronizace agend. Věstník Úřadu bude i nadále vydáván v listinné podobě.

K bodu 35

Jedná se legislativně technickou úpravu reagující na skutečnost, že společný (skupinový) nadpis neodpovídá obsahu ustanovení spadajících do dané skupiny.

K bodu 36

Návrh je legislativně technickou úpravou, která odstraňuje nedostatečnou provázanost příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, která vznikla v důsledku přijetí zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, který nabytí účinnosti v říjnu 1995, a který upravuje platy a další náležitosti spojené s výkonem funkce jak prezidenta Úřadu a viceprezidenta Úřadu, tak i členů Úřadu.

K čl. II

Jedná se o úpravu postupu podle dosavadní právní úpravy ve vztahu k nově navržené právní úpravě, podle které kontrolní akce zahájené přede dnem nabytí účinnosti navrženého zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

K čl. III

Vzhledem k tomu, že výše uvedené novelizační body jsou víceméně technického nebo zpřesňujícího a doplňujícího charakteru, navrhuje se 3 měsíční legisvakanní lhůta, která je dostatečným překlenovacím obdobím.

V Praze dne 25. června 2014

předseda vlády

Mgr. Bohuslav Sobotka, v. r.

ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
a předseda Legislativní rady vlády

Mgr. Jiří Dienstbier, v. r.